

Make more honey

Wilma Bohlmeijer-Mans

Een artikel met een kop als deze: 'Slinger meer honing' is natuurlijk het lezen waard. Het begint met de stelling: 'Goede plaatsen geven goede imkers' of de hoeveelheid die je slingert is voor een groot deel afhankelijk van de dracht op de plaats waar je volken staan. Een goede 'management techniek' (= methode) is natuurlijk ook heel belangrijk, vooral als je bijenstal niet op een optimale plaats staat.

Er zijn tips om meer honing te oogsten.

- De honingkamers vroeg op de kast zetten. In ieder geval voordat de eerste honing binnenkomt. Heb je op twee bakken ingewinterd, dan eerst de broedbakken verwisselen, zodat de bijen onderaan komen. Dan één of zelfs twee honingkamers erop, gevuld met uitgebouwde raat. Dan zijn de volken klaar om de eerste honing op te slaan. Bijen halen meer als ze genoeg ruimte hebben om het op te slaan. En omdat ze de ruimte hebben zullen ze ook minder gauw gaan zwermen.
 - Leg geen rooster. Koninginneroosters zijn ook honingtegenhouders, er komt minder honing in de honingkamer. En legt de koningin, ondanks de twee broedbakken, toch in de honingkamer, dan wordt er om het broed meer honing opgeslagen en de koningin gaat weer beneden leggen.
 - Als de honingkamer direct boven de broedkamer halfvol honing zit, schuif je een lege honingkamer tussen de broedbak en de halfvolle honingkamer. Waarom? De bijen hebben veel minder tijd nodig om een honingkamer voor de helft te vullen, dan om de tweede helft vol te krijgen. Hoe meer ruimte ze hebben om de nectar in te dikken, hoe vlugger het gaat.
 - Gebruik de echte, lage honingkamers, en geen broedkamers die als honingkamers fungeren. Honingkamers zijn gemakkelijker te verwerken, want ze zijn niet zo zwaar. Ze zijn ook veel eerder halfvol. Honing van een bepaalde dracht is gemakkelijker te scheiden van een volgende dracht.
 - Houd goede bijen. Teel na van je beste volken of probeer eens koninginnen van verschillende koningin-telers (dit is Amerika).
 - Werk met jonge koninginnen, vervang de koningin regelmatig. Probeer het eens, meerdere of alle tips. En kijk als je slingert of het heeft geholpen!
- Bee Culture, 1996(1).*

Mijten tellen

Het is vaak belangrijk om te weten hoeveel varroamijten in een volk aanwezig zijn om een vergelijking tussen volken te kunnen maken. Daarvoor moeten van alle volken eerst de natuurlijk afgevallen mijten worden geteld, daarna na een behandeling met een bestrijdingsmiddel. Pas dan kun je de volken goed vergelijken en eventueel het volgende jaar van de minst besmette volken natelen.

Darrebreed kan gemakkelijk op de mate van besmetting worden gecontroleerd. Daarvoor wordt gesloten darrebreed uitgesneden en met beide handen uit elkaar getrokken in kleine stukken. Op de breuk komen de witte darrepoppen te voorschijn en hierop zie je heel gemakkelijk de donkere mijten.

Om de natuurlijk afgevallen mijten te tellen is een telraam een eenvoudig hulpmiddel. Dit telraam is even groot als de bodem van de kast. Het is een houten raam met om de tien centimeter een gespannen draad. Hierdoor ontstaan er vierkanten van 10 x 10 cm. Een papier wordt onder de kast gelegd, of de varroabodem wordt goed schoongemaakt en weer onder de kast geschoven. Na een week wordt de onderlegger/varroabodem eruit gehaald en het telraam erop gelegd. Per vierkant worden de afgevallen mijten geteld. Vergissingen met tellen worden zo tot een minimum beperkt en het tellen gaat sneller.

Na een eerste bestrijding vallen er veel meer mijten, dan wordt de volgende methode gebruikt. Je hebt nodig: een huishoudzeef, een groot uitgevallen theezeef, een plastic schraper, en een vergrootglas. De wasmul en de gevallen varroamijten worden op een krant geschud en ingevroren. 's Winters kun je dan op je gemak tellen. De wasmul wordt nog bevroren in de huishoudzeef geschud. Grote wasplaatjes, bijenpoten en zo blijven op de zeef achter, de mijten vallen erdoor. Daarna wordt het gezeefde in de theezeef gezeefd. Nu vallen alle kleine deeltjes door de zeef en op de zeef blijven bijna alleen de varroamijten achter. Met de spatel worden de mijten in een lange lijn gelegd. Nu kunnen ze telkens in groepjes van tien als een kralenketting worden verdeeld. Met het vergrootglas worden eventuele wasdeeltjes er nog uitgehaald. Deze methode gaat snel en geeft minder moeite dan het uitwassen van de mul met spiritus en het daarna tellen van de mijten. Over een monster met gemiddeld 259 mijten werd gemiddeld zes minuten geteld.

ADIZ 1996(6).